

ETT DRÖMSPEL OM SORG, MINNEN, FANTASI OCH VERKLIGHET

Hundratals barn i vild kamp

RIKSTEATERN

TURTEATERN

AV **EIRIK FAUSKE** REGI **MARIE NIKAZM BAKKEN**
MED **MÅRTEN ANDERSSON, MOA NIKLASSON & KIM THEODORIDOU BERGQUIST**

LÄRARHANDLEDNING

Om lärarhandledningen

Riksteatern bjuder in barn och unga till en magisk värld som de både kan spegla sig i och inspireras av. Vi vill att scenkonsten ska spraka och tända gnistor i den unga publiken.

Denna lärarhandledning från Riksteatern är ett stöd för dig som ser föreställningen med dina elever. Här får du förslag på hur du kan fördjupa föreställningsupplevelsen i klassrummet. Se informationen och aktiviteterna i denna handledning som ett smörgåsbord. Du väljer den eller de delar som du anser är relevanta för dig och dina elever.

Före turnéstart tar vi även fram ett extra förberedelsematerial. Materialet riktar sig till dig som har elever med behov av extra förberedelse eller som har behov av att du som lärare är extra förberedd. I materialet får du fördjupad information om förutsättningarna för föreställningen, exempelvis praktisk information om in- och utsläpp, hur publiken tas emot och placeras samt info om scenografi, ljus- och ljudeffekter.

Både lärarhandledningen och det extra förberedelsematerialet hittar du på www.riksteatern.se/hundratalsbarn

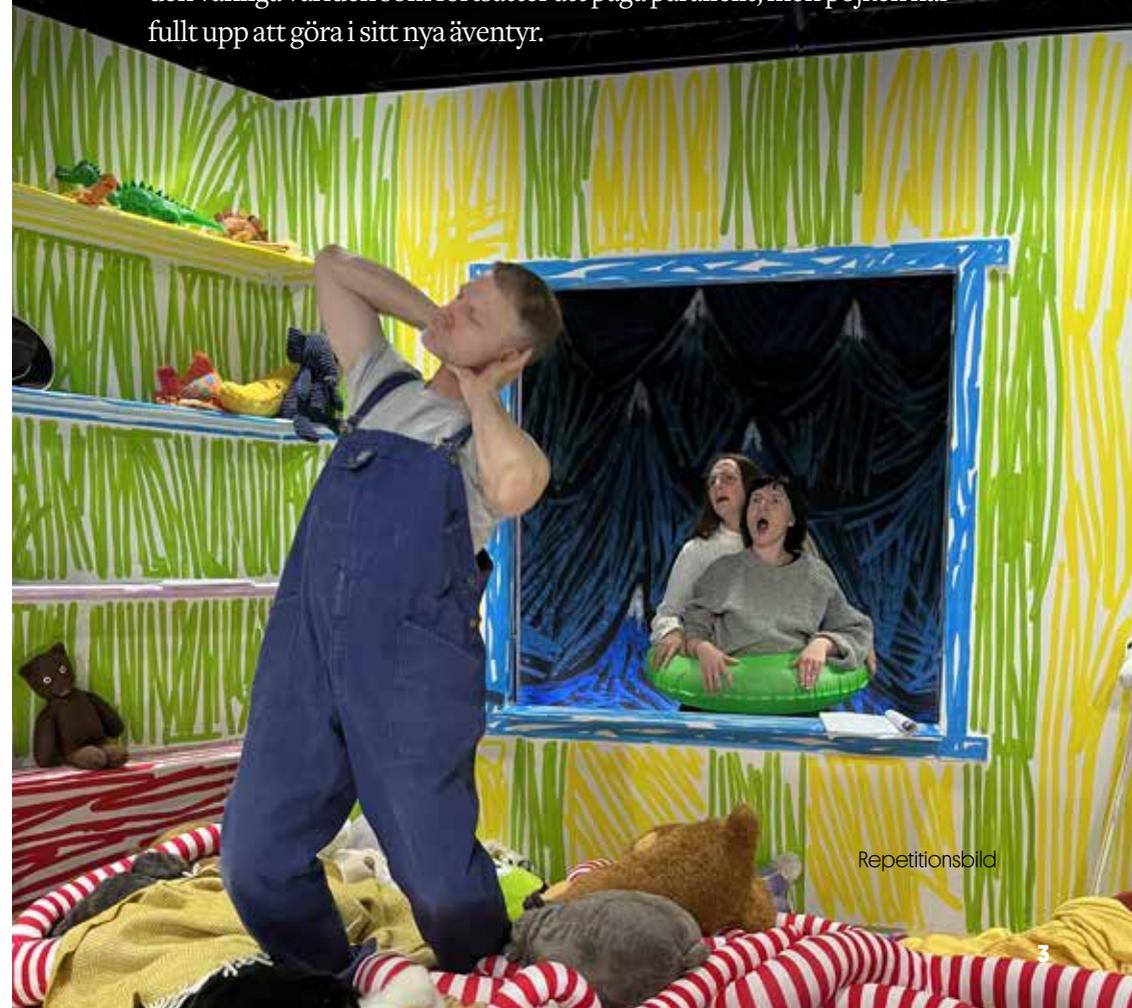
Vänliga hälsningar

Riksteatern Barn & Unga

Hundratals barn i vild kamp

Handlingen i korthet

En pojkes morfar har dött. Han ser sin morfar läggas i en kista och bäras ut genom sjukhusdörrarna och in i en svart bil. När pojken senare ska gå hem från sjukhuset bär hans pappa honom på sina axlar. Plötsligt halkar pappan på en isfläck, och pojken faller handlös. Men i stället för att slå i marken, fortsätter han rakt igenom isen – och ner till en parallell värld. Där återfinns hundratals barn i vild kamp på ett piratskepp, och en jättelik dinosaurie som reser sig ur havets vågor. I bakgrunden hörs ekon från den vanliga världen som fortsätter att pågå parallellt, men pojken har fullt upp att göra i sitt nya äventyr.

Repetitionsbild

Regissören har ordet

Den vilda leken

Första gången jag läste *Hundratals barn i vild kamp* tänkte jag på barns förmåga att skifta fokus med tvära kast. Att ett barn släpper en leksak för att direkt ta tag i nästa och hur fantasin tar dem vidare från lek till lek. När man sedan ser sig omkring i rummet är det fyllt av prylar, som ett slagfält där det har pågått en vild lek eller kamp. Även om det är ett fysiskt slagfält

bär det även spår av tankeverksamhet. Barnet har processat både minnen och fantasi och smält samman det till en logik.

Själv var jag ett grubblande barn till varierande frustration för mina föräldrar. Ett återkommande grubbleri var – och är fortfarande – livets största mysterium och självklarhet: döden. För mig sammanför denna pjäs både leken och funderingarna kring död och sorg.

Genom den vilda leken vill jag öppna upp rummet och låta leksaker få flyta. Jag vill också att barnets korta fokus på varje moment ska få vara ett utforskande i sig. Själv har jag alltid sökt mig till den hybrisdrivna, maximalistiska, episka, eklektiska, paradoxala och visuella teatern som tydligt ber publiken att kliva in i en teatral och uppdiktad värld. För mig är det ett rum där fiktion och verklighet får utmana varandra. Jag hoppas att de som ser *Hundratals barn i vild kamp* ska få samma upplevelse.

Jag tänker att barn är något alldeles speciellt som vuxna aldrig riktigt kan sätta sig in i trots att de själva har varit barn. För mig har det därför alltid varit viktigt att mötet med barnpubliken är ett möte utan ett pedagogiskt syfte. Min önskan är snarare att ge barnen en maxad estetisk upplevelse där det finns rum att fundera och spekulera.

Marie Nikazm Bakken, regissör

Så här förbereder du dig och eleverna inför föreställningen

Låt eleverna se föreställningen utan att i förväg ha fått specifika skoluppgifter kopplade till föreställningen. Låt istället nyfikenhet kring upplevelsen av föreställningen vara i fokus.

Något som eleverna däremot har glädje av, är information om vad det är de ska få se och hur de praktiska förutsättningarna kring föreställningen ser ut, exempelvis när och hur ni ska ta er till och från spellokalen. Att också berätta lite om själva föreställningen skapar både trygghet och nyfikenhet. Vi rekommenderar att du läser upp beskrivningen av handlingen i korthet som finns här i handledningen i kombination med att exempelvis visa föreställningsaffischen. Även ordlistan kan vara relevant att titta igenom före föreställningen för att se om det finns något som du tror att eleverna kan behöva gå igenom för att bättre kunna ta till sig föreställningen. Annan information som är bra att ge i förväg för att eleverna ska kunna landa i att vara närvarande i föreställningen är föreställningens längd (i detta fall 50 minuter).

Varje skola har sitt eget sätt att hantera elevers användande av mobiltelefoner på skoltid. Oavsett hur riktlinjerna ser ut på din skola, uppmana gärna eleverna att helt stänga av sina telefoner för att kunna vara så närvarande som möjligt under föreställningen.

Se information om ett extra förberedelsematerial för elever med särskilda behov på sid 2.

Under föreställningen

Låt eleverna uppleva och engagera sig i scenkonsten utifrån sina perspektiv och förutsättningar. Unga har en förmåga att ge sig hän i scenkonstupplevelser på ett sätt som vuxna vant sig av med. En del sitter tysta men andra reagerar tydligt och spontant på och med det som händer på scen. Skådespelarna och teamet från oss delar ditt ansvar för publiken och har tränat på hur de ska möta elevernas energi. Det bästa du kan göra för elevernas upplevelse är att uppleva föreställningen tillsammans med dem. Skulle det uppstå en situation där du som lärare behöver agera, försök om möjligt göra det på ett sätt som inte stör den övriga publiken. Vår personal på plats finns alltid till hands om någon skulle behöva lämna rummet.

Om du känner dig osäker på vad som förväntas av dig som lärare kan du alltid fråga produktionens turnéledare på plats före föreställningen. Du kan också läsa mer i vår skrift *Att öppna nya världar* eller på riksteatern.se/foreochefter

Efter föreställningen

Var generös med tiden efter föreställningen. Låt upplevelsen sjunka in utan stress. Några kommer vilja berätta direkt vad de tänkte och tyckte medan andra vill fundera för sig själva. Använd stunden efter föreställningen till att lyssna till de spontana reaktionerna. Dessa kan sedan fångas upp under efterarbetet.

Eftersamtal

Att ge eleverna en möjlighet att gemensamt samtala om en föreställning är viktigt då det låter eleverna gemensamt processa sina intryck. Det kan stärka och fördjupa den konstnärliga upplevelsen, samtidigt som det hjälper dig som lärare att upptäcka vad eleverna fastnat för och därigenom hitta lämpliga pedagogiska infallsvinklar. Var noga med att inte forma samtalet så att eleverna upplever att de ska redovisa vad de kommer ihåg och förstått då det kan skapa motvilja både för samtalet och föreställningen. Försök i stället skapa ett samtal på elevernas villkor, där de kan dela med sig utifrån vad de själva har lust och behov av. Detta går att göra på en mängd olika sätt. På nästa uppslag följer en kort beskrivning av *En väv av tecken* som är den metod för konstnärliga samtal som vi på Riksteatern Barn & unga använder oss av.

Scenografi och rekvisita

Kostym

Konstnärlig analys – en väv av tecken

1. Beskriv

Beskriv för varandra vad ni minns från föreställningen. Hur såg scenrummet ut? Vilka karaktärer var med? Fanns det likheter mellan de olika delarna och på vilket sätt skilde de sig åt? Försök hålla samtalet fritt från värderingar och tolkningar. Om olikheterna har haft betydelse för hur ni upplevt föreställningen kommer ni troligen att upptäcka det när ni börjar tolka föreställningen tillsammans.

2. Tolka

Vad kan alla dessa saker ni nu beskrivit vara tecken på? Finns det detaljer som ger oss ledtrådar om vilken tid föreställningen utspelar sig i eller om karaktärernas relationer och drivkrafter? Utgå från att alla konstnärliga val som gjorts är medvetna. Alla tolkningar är välkomna och målet är inte att komma överens om en gemensam ”rätt” tolkning utan att lyfta olika möjligheter och perspektiv.

3. Reflektera

I det sista steget reflekterar ni genom att väga in vad ni tycker och känner kring upplevelsen. Vilka associationer får jag? Och vad tycker jag om detta? Det här kan antingen fortsatt ske i grupp, men kan också göras individuellt eller i en kombination av båda. Det viktiga är att eleverna ges en möjlighet att formulera sina egna tankar om föreställningen, med stöd i det gemensamma samtalet.

Även om samtalsmodellen följer en tydlig form med olika steg kommer du antagligen att märka att samtalet tenderar att röra sig mellan de olika delarna. Detta är helt okej så länge samtalet upplevs givande och intressant. Om du upplever att samtalet drar iväg följer här några tips på frågor du kan ställa för att styra och öppna upp samtalet.

- Kan du beskriva vad det var som gjorde att du tyckte att den var ful/fin?
- Kan du förklara för mig vad som hände som om jag inte varit där?
- Vad tror du att den karaktären menade när hen sa så?
- Okej, du tänkte att den ljusförändringen betydde att det blev natt, var det någon som tänkte något annat?
- Om det nu var så att hon gjorde så för att hon var ledsen, vad tycker ni om det?

En väv av tecken som skapande och lek

Vi har goda erfarenheter av att ha samtal utifrån *En väv av tecken* med skolklasser på lågstadiet. Samtidigt vet vi att många barn, särskilt yngre barn, har lättare att uttrycka sig i andra former. Här följer därför två olika aktiviteter som med fördel kan kombineras med ett reflekterande samtal enligt den här modellen. Om ni vill och kan får ni också mer än gärna dokumentera det ni skapar och skicka in till oss på barnochunga@riksteatern.se.

Bildcollage

Förse barnen med en hög gamla tidningar och magasin med mycket bilder samt varsitt papper, sax och limstift. Låt barnen sedan få skapa ett eget bildkollage med inspiration från föreställningen. När eleverna är klara ska de byta bilder med varandra och sedan beskriva och tolka varandras bilder och på vilket sätt de beskriver föreställningen. Samma princip går att göra med ritade bilder eller en kombination av kollage och eget tecknande. Fördelen med kollageformen är att det utmanar eleverna att vara kreativa utifrån de bilder som finns tillhands, vilket minskar pressen på prestation kopplat till det egna skapandet.

Konstnär och lerklump

Låt eleverna jobba ihop två och två. I just den här övningen är det en fördel om de själva får välja vem de vill jobba med då en förutsättning för övningen är att barnen är trygga och känner tillit till varandra. En i paret kommer att börja att vara konstnär och den andra vara lerklump. Är det ojämt antal går det bra att en grupp är tre och då kan det vara två lerklumpar och en konstnär eller vice versa. Nu är det konstnärens uppgift att forma sin lerklump till en staty inspirerad av föreställningen. Om statyn ska vara abstrakt eller föreställande bestämmer konstnären.

TÄNK PÅ ATT:

- Lerklumpar har inga öron och kan därför inte förstå vad konstnären säger. Konstnären måste alltså använda sina händer för att forma lerklumpen.
- Just dessa lerklumpar är också människor så konstnären kan inte forma lerklumpen på ett sätt som gör ont eller på annat sätt göra illa lerklumpen.
- Konstnären ska också tänka på att lerklumpen måste klara av att hålla formen.
- Lerklumpen har ingen mun men får självklart säga stopp om något

inte känns bra. Lerklumpen kan också behöva samarbeta och röra sig själv om konstnären till exempel vill forma lerklumpen från stående till sittande position eller vice versa.

Arbeta inte för länge med statyerna. 5 minuter räcker. När statyerna är klara får konstnärerna gå en vernissage och beskriva vad de ser i varandras konstverk. Konstnärerna kan också med fördel döpa sina statyer, eller varandras. Efter vernissagen byter ni så att konstnärerna blir lerklumpar och lerklumparna konstnärer.

Har ni tid och lust efter första omgången kan ni göra det fler gånger med nya par, eller så använder ni övningen som en start till ett reflekterande samtal om föreställningen.

Rekvisita

Lekens kraft – övningar och uppgifter i klassrummet

Ping Pong-dikter

Den här övningen startar med att eleverna ska jobba i par utifrån frågan: *Vad kommer du ihåg från föreställningen?* De ska nu en i taget säga ett eller ett par ord innan det är den andra personens tur. Skriv upp alla ord. Skrivandet är för att komma ihåg orden så stavningen är inte det viktiga. Låt eleverna bolla ord fram och tillbaka mellan varandra en stund. Sedan skriver ni upp alla ord på tavlan.

Nu får barnen med orden som inspiration och stöd skriva egna dikter. Diktformen är fri och det är helt okej att lägga till nya ord.

Lekrumskvarteret

Ge eleverna i uppgift att, enskilt eller i mindre grupper om max tre personer, designa ett lekrum. Vad ska det ha för färg. Vad ska man kunna leka för slags lekar där? Vad behöver finnas i rummet? Ska det finnas mycket material för skapande eller stora ytor för att kunna springa runt? Ta gärna tillfället att skapa tredimensionella modeller, exempelvis med hjälp av gamla kartonger, plastförpackningar och tygspill. När lekrummen är klara sätter ni ihop dem i grupper med gångar emellan för att på så sätt bilda ett kvarter med lekrum. Vill ni fortsätta skapa kan ni låta eleverna skapa varsin miniatyr av sig själva som kan få leka i sitt lekrum och hälsa på i de andras.

Omvänd ”hela havet stormar”

Den här leken kan antingen göras med stolar som ställs upp mot varandra, rygg mot rygg, eller med rockringar som sprids ut på golvet (eller marken om ni är utomhus). Eleverna ska röra sig runt i rummet till musik och när musiken tystnar ska alla ta sig upp på en stol eller

innanför en rockring. För varje omgång plockas en stol eller rockring bort. Men till skillnad från traditionell ”hela havet stormar” sker ingen utslagning utan istället ska alla hjälpas åt att få plats på den yta som blir kvar. Utmaningen blir alltså att hjälpas åt att rymmas på så få stolar eller i så få rockringar som möjligt.

Repetitionsbild

Ritning dinosauriekostym

Föreställningen och läroplanen

Här nedan följer exempel på delar ur läroplanen som på olika sätt knyter an till innehållet i föreställningen samt innehållet i denna lärarhandledning.

Förskoleklassen – centralt innehåll

SPRÅK OCH KOMMUNIKATION

- Samtala, lyssna, ställa frågor och framföra egna tankar, åsikter och argument om olika områden som är bekanta för eleverna, till exempel etiska frågor och vardagliga händelser.

SKAPANDE OCH ESTETISKA UTTRYCKSFORMER

- Skapande genom lek, bild, musik, dans, drama och andra estetiska uttrycksformer.
- Olika material, redskap och tekniker för att skapa och uttrycka sig.
- Tolka och samtala om innehåll och budskap i olika estetiska uttryck.

LEKAR, FYSISKA AKTIVITETER OCH UTEVISTELSE

- Initiera, organisera och delta i lekar av olika slag.

Fritidshemmet – centralt innehåll

SPRÅK OCH KOMMUNIKATION

- Samtala, lyssna, ställa frågor samt framföra egna tankar, åsikter och argument om olika områden, till exempel etiska frågor och vardagliga händelser.

SKAPANDE OCH ESTETISKA UTTRYCKSFORMER

- Skapande genom olika estetiska uttrycksformer, till exempel lek, bild, musik, dans och drama.

- Olika material, redskap och tekniker för att skapa och uttrycka sig.
- Tolka och samtala om olika estetiska uttryck.

LEKAR, FYSISKA AKTIVITETER OCH UTEVISTELSE

- Initiera, organisera och delta i lekar av olika slag.

Centralt innehåll i ämnet bild – årskurs 1–3

BILDFRAMSTÄLLNING

- Teckning, modellering och konstruktion.
- Återanvändning av bilder, till exempel i kollage.

Centralt innehåll i ämnet idrott och hälsa – årskurs 1–3

RÖRELSE

- Lekar och andra enkla rörelseaktiviteter, inomhus och utomhus.

HÄLSA OCH LEVNADSVANOR

- Samtal om upplevelser av olika aktiviteter.
- Säkerhet och hänsynstagande i samband med aktiviteter.

Centralt innehåll i de samhällsorienterande ämnena – årskurs 1–3

ATT LEVA TILLSAMMANS

- Samtal om och reflektion över moraliska frågor och livsfrågor med betydelse för eleven, till exempel kamratskap, könsroller och döden.

Centralt innehåll i ämnet svenska – årskurs 1–3

TALA, LYSSNA OCH SAMTALA

- Strukturerade samtal. Att berätta om vardagliga händelser samt att

uttrycka känslor, kunskaper och åsikter. Att lyssna, ställa frågor och ge kommentarer.

- Att lyssna aktivt och återberätta viktiga delar av ett innehåll.

Kostym

Ordlista

Albatross	En slags havsfågel. En av världens största fåglar som kan flyga.
AK-47	Ett slags kulspruta. Ett skjutvapen som man håller i handen och kan ladda automatiskt.
Alvkex	Alver är ett fantasifolk och äter man ett av deras kex kan man vara mätt i flera dagar.
Babord	Båtens vänstra sida.
Dikt (sjöterm)	Så mycket det går
Däck	Kan både betyda väningsplan på större båtar samt utomhus på båten, ”ute/uppe på däck”.
Gå an	Vara tillåtet, godkännas, vara lämpligt.
Kämpe	Person som kämpar, krigare, soldat
Hagelgevär	Ett gevär som skjuter många små hagelkorn istället för en kula och används mest till jakt på småvilt och fågel.
Knäpp den!	Skjut den!
Mistlur	En slags tuta för båtar. Används för att göra ljudsignaler, framför allt vid dimma (mist = dimma på engelska).
Palla	Orka
Sabel	Ett slags svärd, oftast med krökt klinga.
Sardin	En slags liten fisk som lever i stim.
Skeppsskrov	”Kroppen”, det vill säga sidor och botten, på ett skepp.
Sjöborre	Havslevande varelse som ser ut som en taggig boll.
Späckhuggare	En stor tandval. Är också den största arten i delfinfamiljen.

Styrbord   Båtens högra sida.

Vada   Gå i grunt vatten.

Delaktighet i praktiken – bli en av våra referensklasser

En referensklass tar del av den konstnärliga processen och tycker till om hela eller delar av en föreställning medan den skapas. På detta sätt är eleverna i högsta grad med och formar föreställningen. Det kan handla om att läsa manus, tycka till om handling och språk, delta i scenografiworkshop eller se delar ur en föreställning och samtala med regissör och skådespelare. Möten kan ske både fysiskt och digitalt. Alla slags klasser i hela landet är välkomna att anmäla intresse. Läs mer och anmäl ditt intresse här: <https://www.riksteatern.se/barn-och-unga/lorare/bli-en-referensgrupp-eller-provpublik/>

Hjälp oss att bli bättre

Vi på Riksteatern är måna om att det pedagogiska material vi tar fram är vad du som lärare och pedagog behöver. Därför ser vi gärna att du delar med dig av dina åsikter om denna lärarhandledning till oss. Vad är bra? Vad fungerar mindre bra? Vad har vi missat? Vi vill veta allt, från det stora till det lilla. Du är varmt välkommen att dela med dig av dina tankar eller återkoppla till oss på barnochunga@riksteatern.se

Länktips

Att gå på teater och dans med barn och skolelever. Ur Riksteaterns skrift *Att öppna nya världar*: <https://www.riksteatern.se/barn-och-unga/lorare/att-ga-pa-teater-och-dans-med-barn-och-skolelever/>

BRIS – Stöd för barn som behöver någon att prata med
<https://www.bris.se/for-barn-och-unga/prata-med-oss/>

Tio tips direkt från barn till dig som arbetar i skolan om att möta barn i sorg som har förlorat eller kommer att förlora en nära anhörig i dödsfall: https://www.randigahuset.se/_files/ugd/61adae_a369ee3693204f6f82536ceb4cad2518.pdf

Korta filmer med berättelser från barn och experter om hur man möter ett barn i sorg: <https://www.randigahuset.se/filmer>

1177 – om sorg hos barn och unga: <https://www.1177.se/Vasterbotten/barn-gravid/nar-familjelivet-ar-svart/nar-barn-mar-daligt/sorg-hos-barn-och-unga/>

Skådespelare

Moa Niklasson, Mårten Andersson och Kim Theodoridou Bergquist.

Det är vi som jobbar med *Hundratals barn i vild kamp*

Manus **Eirik Fauske**

Översättning **Ida Linde**

Regi **Marie Nikazm Bakken**

Scenografi och ljusdesign **Hannele Philipson, Sofia Linde**

Kostymdesign **Amanda Hedman Hägerström**

Maskdesign **Linda Sandberg**

Ljuddesign **Leo Goldmann***

Medverkande **Mårten Andersson, Moa Niklasson, Kim Theodoridou Bergquist**

Dramaturg **Alexander Charlamov**

Teknisk projektledare Riksteatern **Marcus Thurfjell**

Teknisk samordnare Turteatern **Josef Moberg**

Tillverkning dekor och kostym **Riksteaterns verkstäder och ateljéer**

Tillverkning vissa kostymdetaljer **Amanda Hedman Hägerström, Hanna Rönnbäck**

Turnerande tekniker Riksteatern **Pontus Peterson, Chatrin Melander, Markus Wass, Julia Pettersson**

Producent Turteatern **Siri Nyke**

Producent Riksteatern **Ann Gustafsson**

Kommunikationsansvarig Turteatern **Mandy Algeborg**

Marknadsförare Riksteatern **Anna Maria Persson**

Redaktion lärarhandledning **Joacim Gustafson, Beatrice Sehlin Letfors, Ann Gustafsson**

Turteaterns ledning **Marie Nikazm Bakken och Siri Nyke**

Konstnärlig ledning, Riksteatern Barn & Unga **Malin Axelsson**

* [praktikant Stockholms konstnärliga högskola, SKH]

Föreställningen är cirka 50 minuter lång.

En samproduktion mellan Turteatern och Riksteatern Barn & Unga.

Förlag: Nordiska ApS

Läs mer om *Hundratals barn i vild kamp* på riksteatern.se/hundratalsbarn

RIKSTEATERN

Scenkonst som sätter tankar och känslor i rörelse, för alla överallt.

Närmare 38 000 medlemmar skapar möjligheternas scen och öppnar mötesplatser i hela Sverige.

Riksteatern

145 83 Norsborg

Tel: 08-531 991 00

info@riksteatern.se · riksteatern.se

RIKSTEATERN

riksteatern.se/hundratalsbarn